

Stol nr 6

Agneta Pleijel

Författare. Fil. lic. i litteraturhistoria.

Ledamot av Samfundet De Nio sedan 1988.

Född 1940.

Bosatt i Stockholm.

Birgitta Trotzig ringde och sa: "Det här får du inte tacka nej till". Ulla Isaksson sände ett vykort och hälsade välkommen till marsipanen vid sammanträdena. När jag nu betraktar mina föregångare på stol nr 6, tycker jag att de tillsammans utgör en underbar och rik litterär blandning, vars sammantagna bredd tilltalar mig mycket.

Först på stolen utsåg Samfundets stifterska Kerstin Hård af Segerstad, född 1873, en av de första kvinnliga studenterna i Uppsala, fil.dr. i romanska språk 1906, senare gymnasielärare, föreläsare, anställd vid Norstedts förlag och amanuens vid Kungl. Biblioteket. Hon drev kvinnans rättigheter i Nya Idun och FKPR (Föreningen för Kvinnans Politiska Rösträtt).

Hon efterträddes år 1931 av poeten Karin Boye, som samma år gav ut den uppmärksammade romanen *Astarte*. Under åren i De Nio skrev hon några av sina viktigaste prosaverk, *Merit vaknar*, *Kris* och *Kallocalin*. Efter hennes bortgång satt Irja Browallius på stolen, en epiker och realist som gått i skola hos de isländska sagoberättarna och hos Flaubert och Dostojevskij, en av samtidens mest lästa författare – bl.a. med *Synden på Skruke*, *Elisa från Gardar* och *Jord och himmel*.

Hon följdes av kritikern och litteraturhistorikern Margit Abenius, vän till Karin Boye, vars liv och dikt hon tecknade i *Drabbad av renhet* och som bland mycket annat introducerade Simone Weil i Sverige. Intresset för Weil delade hon med sin efterföljerska Gunnel Vallquist, essäist och författare, en viktig förmedlare av fransk och katolsk tanketradition hos oss, inte minst av förnyelsen efter andra Vatikankonciliet, därtill Marcel Prousts eminenta uttolkare.

Det var när Gunnel Vallquist lämnat De Nio som telefonen ringde hemma hos mig. Jag tackade inte nej. Stolen är hård men sällskapet runt bordet stimulerande.

Poesi:

Änglar, dvärgar, 1981

Ögon ur en dröm, 1984

Mostrarna och andra dikter, 2004

Romaner:

Vindspejare, 1987

Hundstjärnan, 1989

Fungi, 1993

En vinter i Stockholm, 1997

Lord Nevermore, 2000

Dramatik:

Ordning härskar i Berlin, m. Ronny Ambjörnson, 1969, tryckt 1970
Fredag, 1970, m. Ronny Ambjörnson
Å, Göteborg, kabarépjäs, 1973
Herr von Hancken av Hj. Bergman, bearb. för scenen, 1975
Lycko-Lisa, 1979, tryckt s.å.
Hej, du himlen (senare Kollontaj), 1977 (1979, tryckt s.å)
Berget på månens baksida - film 1984, tryckt s.å.
Sommarkvällar på jorden - 1984, tryckt s.å., film 1986
Undanflykten - tv1991.
Guldburen - tv1991
Rut, en hög visa, 1994, tryckt s.å.
Gertrud av Hjalmar Söderberg, bearb. för tv, 1999
Standard Selection, 2000
Vid floden 2003, tryckt m. Standard Selection s.å.

Tolkningar:

Dåren och nunnan, pjäs av S.I. Witkiewicz, för radioteatern 1986
Rapport från en belägrad stad, poesi av Zbigniew Herbert m. Daniel Bronski o. Erik Mesterton, 1985
Skärseldsberget - poesi av Ileana Malancioiu m. Gabriela Milinescu o. Dan Shafran, 1995.
Medea, av Euripides, m. Jan Stolpe, 1997
Trojanskorna, av Euripides, m. Jan Stolpe, 1997

Kritik, debatt & essäistik:

Göteborgs Handels & sjöfartstidning 1964-1967
Kvällsposten 1967-1968
Aftonbladet 1968-1978 samt i Dagens Nyheter, Svenska Dagbladet, Göteborgs-Posten, Expressen, Ord & Bild, BLM, Lyrikvännen, Dialoger, Moderna Tider m.fl.

Essäer i antologier, under 1990-talet bl.a. i :

Bakläxor. Skolminnen, red. Lena Persson, 1990
Att tänka sig, red. David H. Ingvar, 1994
Tomas Tranströmers poesi, red. Guy Persson, Nässjö 1998
Jung och litteraturen (om T. Tranströmer), red. Kurt Almqvist, 1998

Annat:

Medlem av Aftonbladets kulturredaktion 1968-1972
Redaktör för Ord & Bild 1972-1975
Aftonbladets kulturredaktör 1975 -1980
Ordförande i Svenska Pennklubben 1988-1990
Stilist i Bibelkommissionen 1991-1999
Professor i dramatik vid Dramatiska Institutet 1992-1996.

Litterära utmärkelser:

Esseltes litteraturpris, 1987

Stora Romanpriset, 1988

Litteris et Artibus, 1999

Övralidspriset, 1999

Dehverstska kulturstiftelsen, 1999

Selma Lagerlöfs litteraturpris, 2001

Aniarapriset, 2001

Sveriges Radio P1:s romanpris, 2001

Frödingstipendiet, 2002-2004

Gustaf Fröding-sällskapets lyrikpris 2005